

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון ד' בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדרים - כ"ח

1. משנה - מותר לידור על פירות שהם של תרומה או של בית המלך, כדי להנצל מההרגין, החרמין והמוכסין, אע"פ שאינו כן ואינו נאסר בנדר. באלו ג' דברים נחלקו בזה ב"ש וב"ה?
 א. לב"ש: בכל נודרין חוץ מבשבועה, לב"ה: אף בשבועה.
 ב. לב"ש: דווקא אם אמר לו נדרו לי, לב"ה: יכול אף לפתוח מעצמו.
 ג. לב"ש: דווקא במה שהוא מדירו, לב"ה: יכול גם להוסיף ובדיעבד אם הוסיף כגון שהדירו בהנאת אשתו והוא אסר גם את הנאת בניו - לב"ש בניו אסורין. ולב"ה בניו מותרין.
2. כיצד מותר לידור להפטר מהמוכס הרי דינא דמלכותא דינא?
 בשם שמואל: משנתינו עוסקת במוכס שאין לו קצבה.
 דבי ר' ינאי: במוכס העומד מאליו, בלא ציווי מהמלך.
3. 'שהן של בית המלך' באיזה לשון נדר הרי אין בזה לשון נדר?
 בשם רב: באומר יאסרו פירות העולם עלי אם אינן של בית המלך.
 והטעם שלא נאסר מיד שאמר יאסרו - כיון שמדובר שאמר בלבו 'היום' ומוציא בשפתיו סתם, ואע"ג שאנו סוברים, דברים שבלב אינם דברים, לגבי אונסין מועיל מחשבתו.
4. רב הונא הביא ברייתא - בית שמאי אומרים: לא יפתח לו בשבועה, ובית הלל אומרים: אף יפתח לו בשבועה.
 וקשה שהרי במשנתנו שנינו שלב"ש אינו נשבע כלל, וגם לידור יכול רק כשאמר לידור [וכאן משמע שלפתוח בנדר יכול]. מה א"כ כוונת הברייתא?
 א. במשנתנו הודיע כוחן של בית שמאי שאוסרים לפתוח אפילו בנדר. בברייתא הודיע כוחן של בית הלל שמקילים לפתוח אף בשבועה.
 ב. רב אשי - הברייתא אינה עוסקת בנשבע להרגין, אלא במחלוקת האם יכול החכם לפתוח פתח להשאל על שבועה.
5. משנה - מה הדין באומר הרי נטיעות האלו קרבן אם אינן נקצצות, או טלית זו קרבן אם אינה נשרפת?
 יש להם פדיון [והיינו שחלה עליהם קדושה וצריכות פדיון להוציאם לחולין].
 אבל אם אמר - הרי נטיעות האלו קרבן עד שיקצצו, טלית זו קרבן עד שתשרף - אין להם פדיון.
6. מפני מה חל נדרו והן קדושות, הרי לא קבע זמן לקציצה וסוף כל הנטיעות לקציצה, ובוודאי לא יתקיים תנאו?
 אמיר: באומר אם אינן נקצצות היום, ועבר היום ולא נקצצו.
 ואע"פ שזה פשיטא - מדובר שהיתה רוח חזקה מנשבת בזמן אמירתו, ונתחדש שלא אומרים שסבר שלא ינצלו ולא גמר בדעתו שיקדשו. וכן בטלית מדובר שהיתה שם דליקה בזמן אמירתו.